

GYPZY

THE CLASSICAL WORLD

IN BITE-SIZED CHUNKS

โลกยุคคลาสสิก
ฉบับย่อ

มาร์ก แดเนียลส์ เขียน

ชัยจักร ทวยุทธานนท์ แปล

นักสัญจรบนหน้ากระดาษ
ผู้แสวงหาความรู้และภูมิปัญญามาบรรณาการนักอ่าน

GYPZY

GYPZY

Classical World in Bite-Sized Chunks

โลกยุคคลาสสิก ฉบับย่อ

มาร์ก แดเนียลส์ เขียน

ชัยจักร ทวยธานนท์ แปล

ราคา 320 บาท

Copyright © Michael O'Mara Books Limited 2024

All rights reserved. You may not copy, store, distribute, transmit, reproduce or otherwise make available this publication (or any part of it) in any form, or by any means (electronic, digital, optical, mechanical, photocopying, recording or otherwise), without the prior written permission of the publisher. Any person who does any unauthorized act in relation to this publication may be liable to criminal prosecution and civil claims for damages.

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

แดเนียลส์, มาร์ก .

โลกยุคคลาสสิก ฉบับย่อ = Classic World in Bite-Sized Chunks.ครั้งที่1 -- กรุงเทพฯ :

ยิปซี กรุ๊ป, 2568.

280 หน้า.

1. ประวัติศาสตร์โลก. I. ชัยจักร ทวยธานนท์, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

909

ISBN 978-616-301-828-1

© ข้อความและรูปในหนังสือเล่มนี้ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558 การคัดลอกส่วนใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าในรูปแบบใดต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ยกเว้นเพื่อการอ้างอิง การวิจารณ์ และประชาสัมพันธ์

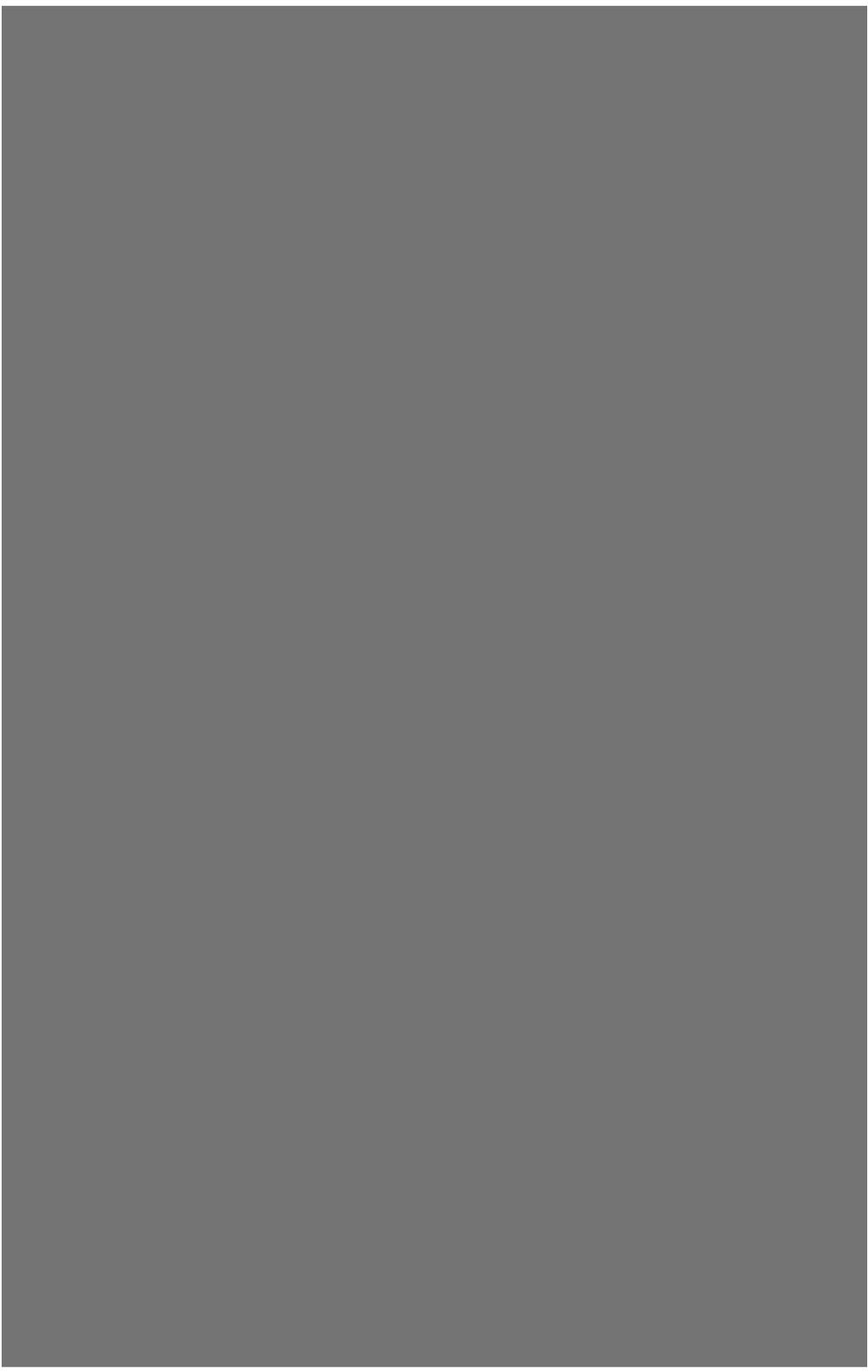
บรรณาธิการอำนวยการ	: คอวุดมิ เกนุ้ย
บรรณาธิการบริหาร	: สุรัชย์ พิงชัยภูมิ
หัวหน้ากองบรรณาธิการ	: ชยพฤษ์ กองจันทร์
บรรณาธิการ	: อลิสตา โครนส์ฮาก์
กองบรรณาธิการ	: คณิตา สุดราม พรรณีภา ครุโสภา อัญญา โฉมชา
พิสูจน์อักษร	: Brynhildr
รูปเล่ม	: จณิตา วัชรา
ออกแบบปก	: เฉลิมพันธุ์ ปัญจมาพิรมย์
ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด	: นุชนันท์ ทักษิณานันต์
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	: ชิตพล จันสด
ผู้จัดการทั่วไป	: เวชพงษ์ รัตนมาลี
พิมพ์ที่	: บริษัท วิชั่น พีเพรส จำกัด โทร. 0 2882 9981-2
จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย	: บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด เลขที่ 37/145 रामคำแหง 98 แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240 โทร. 0 2728 0939 โทรสาร 0 2728 0939 ต่อ 108 www.gypsygroup.net www.facebook.com/gypsygroup.co.ltd LINE ID: @gypzy

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมากเพื่อสนับสนุนทางการศึกษา สำนักพิมพ์ลดราคาพิเศษ ติดต่อ โทร. 0 2728 0939

โลกยุคคลาสสิก

– ฉบับย่อ –

มาร์ก แดเนียลส์
ชัยจักร ทวษุทธานนท์ แปล

ผลงานอื่นของ มาร์ก แคนนิยลส์
เทพปกรณัมโลกฉบับพอดิคำ
ทวยเทพ ผู้กล้าและอสูรกาย

คำนำสำนักพิมพ์

โลกคลาสสิก—ดินแดนแห่งนักปราชญ์ วีรบุรุษ และทรราชย์ แหล่งกำเนิดปรัชญา ประชาธิปไตย และโคกนาฏกรรม โลกนี้ถูกมองว่าโอ้อ่าอลังการและซับซ้อนเกินกว่าจะเข้าถึงได้ง่าย ๆ หลายคนอาจรู้สึกท้อแท้กับภาพของหนังสือเล่มหนาหลายร้อยหลายพันหน้า ภาษาละตินและกรีกโบราณที่ยากจะเข้าใจ หรือลำดับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่พันกันยุ่งเหยิง

แต่นั้นไม่ใช่หนังสือเล่มนี้ เพราะมันเป็นคือ ‘ไกด์บุ๊ก’ ที่จะนำเสนอความมหัศจรรย์และความสำคัญของโลกโบราณให้แก่ทุกคนไม่ว่าคุณจะเป็นนักเรียน-นักศึกษาที่เพิ่งเริ่มต้นการเดินทางสู่ประวัติศาสตร์ ผู้ใหญ่ที่ต้องการเติมเต็มความรู้ที่ขาดหายไป หรือเพียงผู้ที่อยากรู้เรื่องราวของอารยธรรมที่หล่อหลอมโลกของเรา

หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่ตำราเรียนที่ครบถ้วนทุกรายละเอียด หากแต่เป็นเหมือนชุดของ ‘อาหารเรียกน้ำย่อย’ ที่จะพาผู้อ่านสำรวจแง่มุมต่าง ๆ ของกรีกและโรมันโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสงครามที่เปลี่ยนโฉมหน้าประวัติศาสตร์ ปรัชญาที่ยังสร้างประเด็นถกเถียงกันในปัจจุบัน เทพปกรณัมที่ยังมีอิทธิพลต่อความเชื่อและวรรณกรรมยุคหลัง ศิลปะและสถาปัตยกรรมอันตระการตา หรือแม้แต่เรื่องราวส่วนตัวอันน่าทึ่งของผู้คนธรรมดาและผู้มีอำนาจ

เรื่องราวต่างๆ เหตุการณ์ และแนวคิดที่สำคัญที่สุด ซึ่งนำเสนอในรูปแบบที่กระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถดื่มด่ำกับข้อมูลเหล่านี้ได้ทีละน้อย โดยไม่รู้สึกรหนักข้อมูล โดยแต่ละ ‘ชิ้น’ จะเป็นเหมือนหน้าต่างบานเล็ก ๆ ที่เปิดออกสู่โลกอันกว้างใหญ่ให้คุณได้สัมผัสกับเสน่ห์และความยิ่งใหญ่ของยุคคลาสสิกด้วยตัวของคุณเอง

ดังนั้น จงเปิดใจให้กว้าง เตรียมพร้อมสำหรับการเดินทางสบายๆ ที่ไม่เหมือนใคร และปล่อยให้ “Classical World in Bite-Sized Chunks” เป็นไกด์ของคุณในการสำรวจอดีตอันรุ่งโรจน์ของอารยธรรมกรีก-โรมันกันเถอะ!

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ยิปซี

คำนำผู้แปล

ยินดีต้อนรับสู่โลกยุคคลาสสิก

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับความไว้วางใจจากสำนักพิมพ์ยิปซีให้แปลหนังสือ “โลกยุคคลาสสิก ฉบับย่อ” ซึ่งเป็นผลงานของ มาร์ก แดเนียลส์ นักเขียนผู้มีความสามารถโดดเด่นในการร้อยเรียงเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่ซับซ้อนให้กลายเป็นเนื้อหาเข้าถึงง่ายและน่าติดตาม ผมมั่นใจว่าผู้อ่านจะได้รับประสบการณ์การอ่านที่เปี่ยมด้วยความรู้และความเพลิดเพลินไปพร้อมกัน

สำหรับหลายคน ประวัติศาสตร์สมัยคลาสสิกของกรีกและโรมันอาจดูเป็นเรื่องไกลตัว หรือเป็นวิชาที่ต้องใช้เวลาศึกษาค้นคว้า นานนับปีจึงจะเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง เนื้อหาเหล่านี้เต็มไปด้วยข้อมูลวันที่ และชื่อเฉพาะของบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ ฯลฯ มากมายจนแทบจำไม่ไหว

แต่ มาร์ก แดเนียลส์ ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการ “ตัดฝุ่น” และ “ย่อ” ประวัติศาสตร์เหล่านี้ให้มีชีวิตชีวามากขึ้นอีกครั้ง เขาไม่ได้นำเสนอเพียงข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ แต่ยังพาเรดำดิ่งสู่โลกแห่งวรรณกรรม ตำนาน ปรัชญา สถาปัตยกรรม ภาษา ขนบธรรมเนียม และศิลปะ ที่หล่อหลอมอารยธรรมกรีกและโรมันให้เป็นมรดกอันมั่งคั่งและทรงอิทธิพลต่อโลกปัจจุบัน

อย่างที่เรต้ออ้ศจรรย็ใจท้กค้ร้งที่ไต้พบเห็นตั้งแต้เรื่งราวของทวยเทพผู้ทรงอิทธิฤทธิ์และความรัก ความหึ่งหวง ราวกับเป็นรายการเรียลลิตี้โชว์ ไปจนถึงผู้กล้าและอสุรกายที่โลดแล่นอยู่ในตำนานราชา ราชาินีและผู้ปกครองผู้กำหนดชะตากรรมอาณาจักร สงครามอันยิ่งใหญ่ที่เปลี่ยนแปลงหน้าประวัติศาสตร์ ปรัชญาที่เป็นรากฐานความคิดของโลกตะวันตก วรรณคดีที่สร้างสรรค์เรื่องราวอมตะ ศิลปะและสถาปัตยกรรมที่ยังสร้างแรงบันดาลใจจนถึงทุกวันนี้ และวิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์ที่พิสูจน์ถึงความก้าวหน้าทางปัญญาของคนในยุคคนั้น

การแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยเช่นนี้ทำให้การทำความเข้าใจเรื่องซับซ้อนเป็นไปได้ง่ายตาย และช่วยให้ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเฉพาะหัวข้อที่สนใจได้สะดวกยิ่งขึ้น มาร์ก แดเนียลส์ เขียนอย่างเป็นกันเอง ทว่ายังคงความลึกซึ้งและให้เกียรติผู้อ่านของเขาอยู่เสมอ เขาฉายภาพให้เห็นว่าอิทธิพลของโลกยุคคลาสสิกยังคงปรากฏอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา ไม่ว่าจะเป็นคำยืมในภาษาอังกฤษอย่าง catastrophe หรือ drama ระบบประชาธิปไตยของเรา วิธีพิจารณา คติของศาล หรือแม้แต่พิชซ่าและคอนกรีต

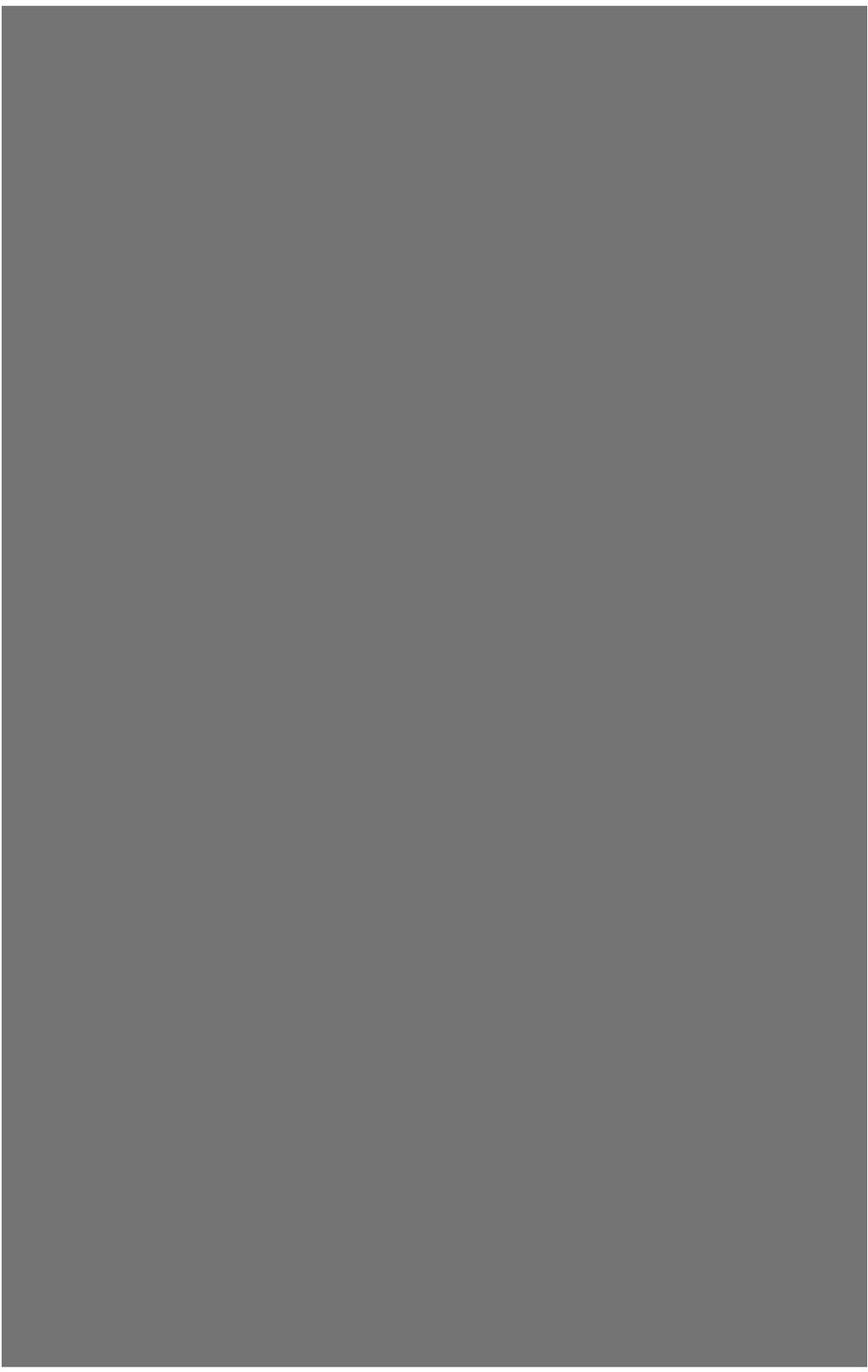
ผู้เขียนสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวในอดีตกับปัจจุบันได้อย่างน่าประทับใจ ทำให้เรารู้สึกว่าอารยธรรมโบราณเหล่านี้ไม่ได้คร่ำครึหรือล้าสมัยอีกต่อไป แต่ยังมีชีวิตชีวาและเกี่ยวข้องกับเราอยู่เสมอ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นเสมือน “บันไดขั้นแรก” ที่จะเชื้อเชิญให้ผู้อ่านสนใจก้าวเข้าสู่โลกอันงดามของประวัติศาสตร์ยุคคลาสสิกและพร้อมรับมือกับข้อมูลจำนวนมหาศาลได้อย่างมั่นใจ

ในฐานะผู้แปล ผมพยายามอย่างที่สุดในการถ่ายทอดเจตนาารมณ์และสไตล์การเขียนของผู้แต่งให้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ด้วยภาษาและสำนวนสั้นไหล อ่านง่าย และคงไว้ซึ่งอรรถรสของต้นฉบับ นอกจากนี้ ในบางจุดที่ผมเห็นว่าเนื้อหาสามารถเพิ่มเติมรายละเอียดหรือขยายความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผมได้แทรก “หมายเหตุของผู้แปล” ไว้ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลเสริมที่เป็นประโยชน์และช่วยให้การเดินทางในโลกยุคคลาสสิกของผู้อ่านสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “โลกยุคคลาสสิก ฉบับย่อ” เล่มนี้จะเป็นแรงบันดาลใจและเปิดประสบการณ์ใหม่ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และชวนให้ตระหนักถึงความงดงาม ความยิ่งใหญ่ และมรดกอันล้ำค่าที่อารยธรรมกรีกและโรมันมอบให้แก่มวลมนุษยชาติ

ขอให้มีความสุขกับการอ่าน และร่วมเดินทางสำรวจความน่าทึ่งของโลกยุคคลาสสิกไปด้วยกันครับ

ชัยจักร ทวยทธานนท์

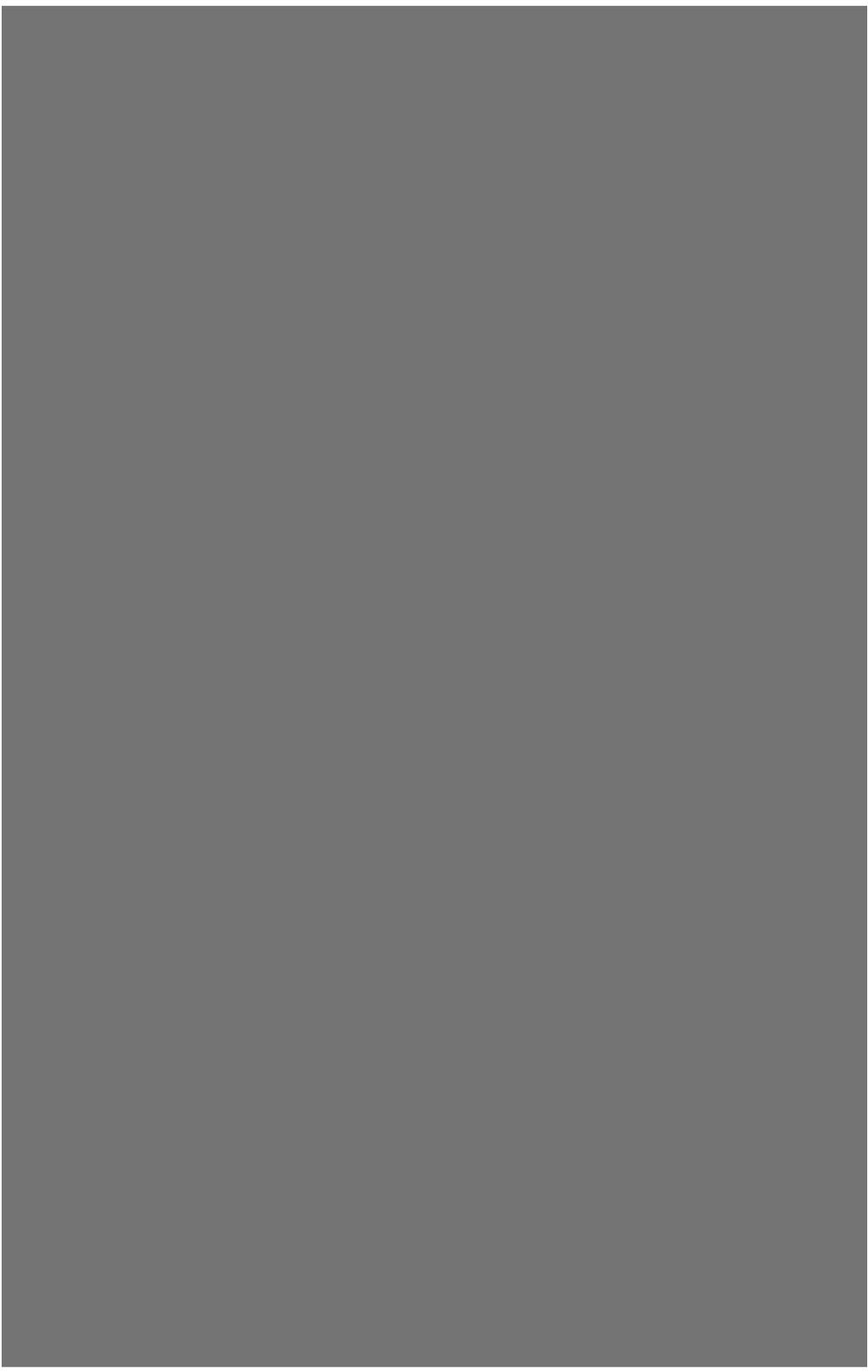

สารบัญ

บทนำ	16
บทที่ 1: ทวยเทพ	20
วอตันรับสูโลกของเหล่าเทพ	21
เหล่าปฐมเทพ	26
เหล่าไททัน	35
เหล่าเทพโอลิมเปีย	45
บทที่ 2: ผู้กล้าและอสูรกาย	72
บทที่ 3: ราชา ราชนีและผู้ปกครอง	96
ผู้ปกครองสมัยกรีก	97
อาณาจักรโรมัน (753–510 BC)	105
สาธารณรัฐโรมัน (510–27 BC)	113
จักรวรรดิโรมัน (27 BC–AD 476)	125
บทที่ 4: สงคราม	142
สงครามสมัยกรีก	143
สงครามสมัยโรมัน	155

บทที่ 5: ปรัชญา	168
ปรัชญาสมัยกรีก	169
ปรัชญาสมัยโรมัน	182
บทที่ 6: วรรณคดี	188
บทกวีมหากาพย์	189
ละครโศกนาฏกรรม	202
ละครสุนาฏกรรม	212
บทกวีรัก	217
บทที่ 7: ศิลปะและสถาปัตยกรรม	224
ศิลปะและสถาปัตยกรรมสมัยกรีก	225
ศิลปะและสถาปัตยกรรมสมัยโรมัน	241
บทที่ 8: วิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์	254
วิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์สมัยกรีก	255
วิทยาศาสตร์และการประดิษฐ์สมัยโรมัน	261

บทส่งท้าย : มรดกจากโลกยุคคลาสสิก	271
กิตติกรรมประกาศ	275
บรรณานุกรมคัดสรร และ หนังสืออ่านเพิ่มเติม	276
เครดิตภาพประกอบ	278

บทนำ

ตอนยังเรียนอยู่ ผมไม่เอาไหนเรื่องประวัติศาสตร์เลย บทเรียนต่างๆ
คุณจะเป็นการทดสอบความจำที่ต้องท่องให้ขึ้นใจว่ากษัตริย์องค์ไหน
ขึ้นครองราชย์ในปี ค.ศ. 1189 หรือ ค.ศ.1199 ทุกอย่างเต็มไปด้วย
วันที่ โดยไม่มีเนื้อหาอะไรอย่างที่ได้กษัตริย์วัย 12 ปีที่แสนเบื่อหน่าย
จะเข้าใจได้ จนเมื่อได้พบกับวิชา “คลาสสิก” ที่เหมือนกับปัดฝุ่นบน
หน้ากระดาษของเอกสารประวัติศาสตร์เหล่านั้นออกไป ชีวิตของ
มนุษย์จริงๆ ก็ผุดขึ้นมาแทน โลกยุคคลาสสิกไม่ได้มีแค่ประวัติศาสตร์
แน่นอนมันครอบคลุมอดีตของชาวกรีกโบราณและชาวโรมันโบราณ
แต่ยังมีอะไรมากกว่านั้น มีทั้งวรรณกรรม ตำนาน สถาปัตยกรรม
ภาษา ขนบธรรมเนียม และศิลปะที่หลงเหลือของกรีกและโรมันอัน
รุ่งรวยมหาศาลอย่างไม่มีใครเทียบได้ นั่นทำให้ทั้งสองอารยธรรม
เป็นเรื่องราวที่มีชีวิตชีวาที่เราสัมผัสได้ชัดเจนในวันนี้เช่นเดียวกับที่
ผู้คนยุคนั้นรู้สึกเมื่อหลายพันปีก่อน

คุณไม่สามารถเดินรอบโคลอสเซียมในกรุงโรมได้โดยไม่รู้สึกลึกลับถึงเสียงคำรามก้องของผู้ชม 80,000 คนที่กระหายนึก คุณไม่สามารถชมโศกนาฏกรรมกรีกของเอสคิลัสได้โดยไม่รู้สึกลึกลับถึงความเจ็บปวดที่บีบเค้นหัวใจเช่นเดียวกับที่ผู้ชมของเขารู้สึกในปี 458 ก่อนคริสตกาล คุณไม่สามารถอ่านการครุ่นคิดทางปรัชญาของโสเครตีสได้โดยไม่ได้ตั้งคำถามว่าการเป็นมนุษย์คืออะไรแม้จนทุกวันนี้ นี่เองที่ทำให้เรารู้สึกว่าอารยธรรมโบราณเหล่านี้ไม่ได้โบราณอีกต่อไป

เมื่อเข้าถึงชีวิตของชาวกรีกและโรมันโบราณ คุณจะค้นพบบทเรียนชีวิตและตัวตนของพวกเขาในปรัชญา คุณจะร้องไห้ ตกใจ และสั่นสะท้านกับบทกวีของพวกเขา และจะมองดูสถาปัตยกรรมด้วยความอัศจรรย์ใจว่าไม่มีสิ่งใดยอดเยี่ยมไปกว่านี้อีกแล้ว (วิหารแพนธีออนในกรุงโรมซึ่งสร้างขึ้นเมื่อเกือบสองพันปีที่แล้ว ยังคงเป็นโดมคอนกรีตที่ไม่มีเสาค้ำขนาดใหญ่ที่สุดในโลก และปัจจุบันเรายังคงหาวิธีที่พวกเขาสร้างมันขึ้นมาอยู่)

ในเทพปกรณัม พวกเขาได้สร้างวีรบุรุษอย่างเฮอร์คิวลีส เมดูซา ที่มีผมเป็นงูยักษ์ไซโคลอปส์ตาเดียว และกลลวงอย่างม้าไม้เมืองทรอย ในแง่ของภาษา ภาษาอังกฤษมีคำยืมจากภาษากรีกมากมาย เช่น catastrophe (ภัยพิบัติ) drama (ละคร) และ xenophobe (คนที่เกลียดกลัวชาวต่างชาติ) และจากภาษาละติน เช่น ad hoc (สำหรับสิ่งนั้นสิ่งนี้โดยเฉพาะ หรือ เฉพาะกิจ) , P.S. (ปัจฉิมลิขิต หรือ ป.ล.) และ vice versa (ในทางกลับกัน) เช่นเดียวกับระบบประชาธิปไตยของเรา วิธีการดำเนินการของศาล และวิธีการสร้างอาคารแสดงดนตรีของเราล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากโลกสมัยคลาสสิก จะไม่มีโรมิโอและจูเลียตหากไร้คู่รักต้นฉบับในบทประพันธ์ของโอวิด คือ

พีรามัส (Pyramus) กับ ทิสเบ (Thisbe) จะไม่มีแฮร์รี พอตเตอร์ หากไม่มีการผจญภัยของวีรบุรุษโบราณอย่างโอดิสซียุส (Odysseus) และอีเนียส (Aeneas) มั่นสมองของโลกยุคคลาสสิกได้มอบทฤษฎีบทของพีทาโกรัส (Pythagoras' theorem) ให้แก่เรา พวกเขาพิสูจน์ว่าโลกกลมไว้เมื่อ 1,700 ปีก่อนที่โคลัมบัสจะลงเรือเสียอีก และยังประดิษฐ์ประตูอัตโนมัติขึ้นมาด้วย ซึ่งเหลือเชื่อมาก

ลองจินตนาการถึงโลกที่ไม่มีคอนกรีต ถนนลาดยาง ห้องน้ำ ชักโครก อ่างอาบน้ำอุ่น พิซซ่า พวกเขาไม่ได้เพียงมีอิทธิพลต่อสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ แต่ยังกำหนดมันขึ้นมาด้วยซ้ำ

ฉะนั้น จงทิ้งหนังสือประวัติศาสตร์เก่าๆ ผุ่นหนาเตอะไปเสีย และก้าวไปสัมผัสจิตวิญญาณของโลกที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวาและความคึกคักอันน่าประหลาด ไปฟังและดูว่าชาวกรีกและโรมัน รักหัวเราะ และร้องไห้กันอย่างไร ตื่นตาตื่นใจไปกับเทคโนโลยีและโครงสร้างที่สูงตระหง่าน อ่านเรื่องราวเก่าแก่ที่สุดบางเรื่องที่เล่าสืบกันมา และตื่นตะลึงกับความกว้างใหญ่ของโลกที่อารยธรรมโบราณเหล่านี้เคยท่องไป

ก้าวเปิดประสบการณ์ของคุณในโลกสมัยคลาสสิกที่น่าทึ่งกับเรื่องราวสั้นๆ ย่อยง่าย ๆ 101 บทได้ ณ บัดนี้

บทที่ 1

ทฤษฎี

ขอต้อนรับสู่โลกของทวยเทพ

เหล่าเทพและเทพีในเทพปกรณัมกรีกและโรมันประกอบด้วยทวยเทพ มนุษย์กึ่งเทพ นางไม้ วิญญาณ และผู้ซึ่งนำที่มีมากมายราวไม่มีที่สิ้นสุด พวกเขาอาจตั้งใจร้ายและใจดี สามารถเริ่มหรือหยุดสงครามได้ สามารถก่อให้เกิดพายุใหญ่หรือทำให้มันสงบได้ พวกเขามีอิทธิฤทธิ์ในการแปลงร่างเป็นอะไรก็ได้ตามใจปรารถนา สามารถทำให้วีรบุรุษยืนหยัดได้อย่างสง่างามในสนามรบ หรือทำให้เกิดความวุ่นวายและระส่ำระสายในกองทัพได้ด้วย

ทวยเทพปกครองท้องฟ้า ท้องทะเล และชีวิตหลังความตาย การกระทำและการตัดสินใจของเหล่าเทพมีอิทธิพลต่อทุกสิ่งบนโลกมนุษย์ เมื่อเทพทะเลาะกัน มนุษย์ก็ทำสงคราม เมื่อพวกเขาเฉลิมฉลอง มนุษย์ก็มีความรัก เมื่อพวกเขาเศร้าโศก ก็เกิดความอดอยากขึ้นบนโลก และด้วยความรัก ความหึงหวง และการต่อสู้ของเหล่าทวยเทพที่มากพอจะเทียบได้กับรายการเรียลลิตีโชว์ สร้างความวุ่นวาย ความระทึกใจ และ

ความโกลาหลให้แก่มนุษย์เดินดินอย่างเราไม่จบสิ้น

อารยธรรมโบราณหลายแห่ง ตั้งแต่ชาวมายาไปจนถึงชาวเมารี มีการใช้เรื่องราวของทวยเทพในการทำความเข้าใจสิ่งที่อธิบายไม่ได้ และไม่อาจคาดเดาได้ในชีวิต อารยธรรมต่างๆ ทั่วโลกที่ไม่เคยติดต่อกัน เลยได้สร้างเทพเจ้าที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันขึ้นมาอย่างน่าทึ่ง ทวยเทพ สร้างและควบคุมโลกในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน เทพปกรณัมที่ไม่ เกี่ยวข้องกันเลยต่างมีเทพบิดรแห่งท้องฟ้าและเทพมารดาแห่งผืนธรณี พระอาทิตย์ที่เป็นผู้ชายและพระจันทร์ที่เป็นผู้หญิง ตลอดจนเทพเจ้า แห่งความโกลาหลและเทพเจ้าแห่งความเป็นระเบียบเรียบร้อย หนึ่งในเทพเจ้าเหล่านี้มีหน้าที่ในการสร้างมนุษย์ ซึ่งมักถูกปั้นจากดินเหนียว หรือโคลน แล้วมอบเสื้อผ้าให้ ตามมาด้วยความสามารถในการก่อไฟ และสอนกฎหมาย จริยธรรม และบทบัญญัติทางศีลธรรม การอธิบาย เรื่องราวของความตาย ความอดอยาก พายุ พระอาทิตย์ และความ รักผ่านเรื่องราวของเทพเจ้าผู้ทรงพลังนั้นทำได้ง่ายกว่าการพยายาม ทำความเข้าใจด้วยวิธีอื่นๆ

เทพเจ้าของโลกสมัยคลาสสิกไม่สมบูรณ์แบบ พวกเขามีแนวโน้ม ที่จะทำผิด โกหก และอิจฉาริษยา และดูเหมือนจะไม่มีอำนาจที่จะ ปกป้องมนุษย์จากพลังนำทางที่เราทุกคนต้องเผชิญ นั่นคือ โชคชะตา ของเรา หากมีคำพยากรณ์ที่น่ากลัวเกิดขึ้นในโคกนาฏกรรมกรีก หรือ วีรบุรุษในตำนานถูกมอบหมายภารกิจที่ต้องทำให้สำเร็จ เทพเจ้าก็มักจะ เล่นเกมถ่วงเวลา แต่สุดท้ายตัวละครเอกซึ่งเป็นมนุษย์ก็ต้องเผชิญ กับโชคชะตาของตน

เทพปกรณัมกรีกมีมาก่อนเทพปกรณัมโรมันนานถึงหนึ่งพันปี ชาวกรีกมีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุดในศตวรรษที่ 4 และ 5 ก่อน

คริสตกาล เมื่อเทียบกับอภิปรัชชาระดับโลกของชาวโรมันที่เริ่มต้นอย่างแท้จริงตั้งแต่ศตวรรษที่ 1 ก่อนคริสตกาล นั้นหมายความว่า ตำนานสถาปัตยกรรม และเทพปกรณัมของชาวกรีกดูเป็นสิ่งเก่าแก่และยิ่งใหญ่ในสายตาของชาวโรมันในยุคสมัยของออกุสตุส ซีซาร์ วิหารพาร์เธนอนที่ตั้งอยู่ในใจกลางกรุงเอเธนส์เป็นตั้งอนุสาวรีย์ที่มีอายุกว่า 400 ปีในสายตาของสถาปนิกชาวโรมันที่สร้างวิหารแพนธีออนขึ้นไว้ที่ใจกลางกรุงโรม เมื่อชาวโรมันออกแบบอาคารที่มีเสาขนาดใหญ่และระเบียงก็ได้ยืมความยิ่งใหญ่และความยอดเยี่ยมจากกรีกที่มีมานานหลายศตวรรษพร้อมกับอ้างว่าเป็นของพวกเขา

ชาวโรมันทำเช่นเดียวกันกับทวยเทพในเทพปกรณัมกรีก พวกเขาเอาเทพเจ้าโบราณและตำนานต่างๆ มาเปลี่ยนชื่อให้เป็นชื่อแบบโรมัน และยังคงเล่าขานเรื่องราวเหล่านั้นต่อไป ซูส (Zeus) ในเทพปกรณัมกรีกกลายเป็นจูปีเตอร์ (Jupiter) ในเทพปกรณัมโรมัน อะโฟรไดท์ (Aphrodite) ในเทพปกรณัมกรีกกลายเป็นวีนัส (Venus) ในเทพปกรณัมโรมัน และแอรีส (Ares) ในเทพปกรณัมกรีกกลายเป็นมาร์ส (Mars) ในเทพปกรณัมโรมัน แต่ศาสนาของอารยธรรมทั้งสองไม่ได้เหมือนกันทั้งหมด เทววิทยากรีกที่เก่ากว่ามีแนวโน้มที่จะตั้งชื่อและบุคลิกภาพให้กับปรากฏการณ์ต่างๆ เช่น ความไม่ลงรอยกัน ขาวลือ และความรัก ในขณะที่เทพเจ้าโรมันมักจะมีรูปลักษณะที่เป็นมนุษย์มากกว่า แต่โดยทั่วไป ตัวละครหลักของทั้งสองจักรวาลถูกมองว่าเป็นเทพเจ้าและเทพีเดียวกัน

เทพเจ้าบางองค์ถูกเปลี่ยนชื่อให้มีสำเนียงแบบโรมันมากขึ้น ขณะที่เทพเจ้าองค์อื่นๆ ถูกรวมเข้ากับเทพเจ้าโรมันเดิม เช่น เทพีอธีนา (Athena) ของกรีกถูกผนวกเข้ากับเทพีมินเนอร์วา (Minerva) ของโรมัน

ในหนังสือเล่มนี้ ผมจะใช้ชื่อเทพเจ้ากรีก เว้นแต่กรณีที่เรื่องราวหรือตำนานนั้นๆ เป็นของโรมัน

ทวยเทพแบ่งออกเป็นสามรุ่น คือ รุ่นแรก ได้แก่ เหล่าปฐมเทพ (the Primordial Gods) ซึ่งเป็นพลังแรกเริ่มที่ทำให้จักรวาลเกิดขึ้น เช่น เคออส (Chaos) และโลกมาตา ไกอ่า (Gaia) รุ่นที่สองคือ เหล่าไททัน (the Titans) ซึ่งขับเคลื่อนสิ่งต่างๆ รวมถึงบิดาแห่งท้องฟ้าดั้งเดิม โครนัส (Cronus) และรุ่นสุดท้ายคือ เหล่าเทพโอลิมเปียน (the Olympians) ที่มีชื่อเสียงอย่าง ซูส อะโพรไดท์ และโพไซดอน (Poseidon) ซึ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งของเทพรุ่นที่สถิตบนเขาโอลิมปัส และเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับตำนานกรีกและโรมันมากมาย

เหล่าเทพปฐุมเทพ

เคออส

ในตอนแรก สรรพสิ่งว่างเปล่า เคออส (Chaos) เป็นสภาพแรกสุดของจักรวาลดั้งเดิม ศาสนากรีกยุคแรกสร้างให้เคออสมีลักษณะเป็นเทพี ต่อมาเมื่อมีการเพิ่มตัวละครอื่นๆ เข้ามาในตำนานเหล่าเทพ และตำนานก็เริ่มซับซ้อนขึ้น นักเขียนโรมันอธิบายเคออสว่าเป็นมวลไม่มีรูปร่างของภาวะไร้ตัวตนก่อนที่จักรวาลถือกำเนิดขึ้น

เทพเจ้าดั้งเดิมเป็นทั้งเทพเจ้า สถานที่ แนวคิด และอารมณ์ที่ก่อตัวขึ้น การมีอยู่ในตำนานของมนุษย์ดูเหมือนจะมีมาก่อนตัวละครที่มีชีวิตและซับซ้อนซึ่งประกอบขึ้นเป็นตำนานเทพที่เรารู้จัก ในวรรณกรรมกรีกและโรมันมากมาย ข้อเขียนเกี่ยวกับเทพดั้งเดิมมีน้อย เปลี่ยนแปลงไปมาและขัดแย้งกัน เทพกลุ่มนี้มีลักษณะเฉพาะตัวและมีลักษณะของมนุษย์น้อยกว่าเทพรุ่นหลัง

จากเคออสก็บังเกิดเทพเจ้าขึ้นมาอีก 5 องค์ องค์แรกคือ โลกมาตา ไกออา จากนั้นเป็นเทพแห่งเหวลึกใต้พิภพ ทาร์ทาร์ส (Tartarus) ตามมาด้วยอีรอส (Eros) เทพเจ้าแห่งความรัก นับว่านำอัศจรรย์มากที่หนึ่งในองค์ประกอบของจักรวาลคือความรัก ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเหล่าเทพเจ้าดั้งเดิมอื่นๆ ในการสร้างสรรค์ชีวิตต่อไป สุดท้ายคือ ความมืด หรืออีรีบัส (Erebus) และราตรี หรือนิกซ์ (Nyx)

สิ่งที่น่าทึ่งที่สุดของกำเนิดจักรวาลจากเคออส คือ ความคล้ายคลึงกันของเรื่องราวการสร้างโลกจากอารยธรรมต่างๆ ทั่วโลก ตำนานหลายเรื่องที่ไม่เคยมีการติดต่อกันมาก่อนกลับบอกเล่าเรื่องราวการกำเนิดโลกในลำดับที่คล้ายกันอย่างน่าประหลาด กล่าวคือในตอนแรก โลกอยู่ในความมืดที่วุ่นวาย ไม่มีชีวิต ท้องฟ้าและแผ่นดินแยกจากกัน ต่อมาแสงแรกสุดส่องสว่างขึ้น จากนั้นแผ่นดินที่แห้งแล้งก็เต็มไปด้วยแม่น้ำ ทะเลสาบ และมหาสมุทรกว้างใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดสรรพชีวิต ไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ใบหญ้า และผลไม้ ถัดมาคือสัตว์น้อยใหญ่ และมนุษย์ในที่สุด

รายละเอียดของการกำเนิดโลกแตกต่างกันไปในแต่ละอารยธรรม แต่ลำดับเหตุการณ์โดยทั่วไปที่คล้ายกันนี้พบได้ในตำนานการสร้างโลกของชาวอียิปต์โบราณในปี 3000 ก่อนคริสตกาล ตำนานของชาวกรีกโบราณในปี 1800 ก่อนคริสตกาล หนังสือปฐมกาลของชาวยิวและชาวคริสต์เมื่อประมาณปี 500 ก่อนคริสตกาล ตำนานของชาวอินคาในเปรูในศตวรรษที่ 13 ตำนานของชาวเมารี (Māori) ในนิวซีแลนด์ในศตวรรษที่ 13 ตำนานของชาวซิว (Sioux) ในอเมริกาเหนือ ราว ค.ศ. 1300 และอีกหลายแห่งทั่วโลก